Sahibini kirleten mal nedir?

Hüseyin Bey: “İnsan mal tutkusuyla kirlenir mi? Hangi tür mal insanı kirletir?”

ZAN SEBEBİYLE ZAYİ ETMEYELİM

İnsanın emek verdiği malı sevmesinde bir sakınca yoktur. Fakat mal için daha büyük şeyleri feda etmeye başlarsa, meselâ mal için, mal açısından çok daha zengin olan âhireti feda ederse, mal için maneviyatı feda ederse, mal için hakkı feda ederse; böyle mal, helâl dahi olsa, insanı kirletir, insanın sırtında ağır bir mahşer yükü haline gelir.

Nitekim Kur’ân, böyle bir kirliliğin mahşerde insana kaybettireceğini şöyle bildiriyor:

“Altını ve gümüşü biriktirip de onu Allah yolunda harcamayanları ise, acı bir azapla müjdele. O gün bu altın ve gümüşler, Cehennem ateşinde kızdırılır da, alınları, yanları ve arkaları onunla dağlanır. “İşte kendiniz için biriktirdiğiniz budur! Şimdi, biriktirdiklerinizin tadına bakın!” denir.” 1

Bediüzzaman, “Eyvah, aldandık! Şu hayat-ı dünyevîyeyi sâbit zannettik. O zan sebebiyle bütün bütün zâyi ettik. Evet, şu güzerân-ı hayat bir uykudur. Bir rüya gibi geçti. Şu temelsiz ömür dahî bir rüzgâr gibi uçar gider.” 2 diyor. Kezâ Bediüzzaman, “Fânîyim. Fânî olanı istemem. Âcizim. Âciz olanı istemem” 3 diyor ve fani mala karşı dikkatlerin uyanık olmasını istiyor.

AZA KANAAT ETMEK

Şakik Belhî Hazretleri Bağdat’ta, devrin sultanına, “Sen zühd ve takva sahibisin.” diyor. Sultan şaşırıyor:

“Çok şakacısın.” diyor. “Bana iltifat ediyor olmalısın. Bu kadar debdebe ve saltanat içinde ben nerede, zühd ve takvâ nerede? Eyvah ki, biz o imtihanı kaybettik ey Şakik!”

Şakik diyor ki:

“Böyle deme. Cenab-ı Hak, “Dünyâ serveti pek azdır. Âhiret ise takvâ sahipleri için daha hayırlıdır.” 4 buyurmuştur. Sen o aza kanaat etmişsin. Dünya bana yeter deyip, ahiretin ebedî ve çok malını istememişsin. Zâten zahit de, az mala kanaat eden değil

midir?.” deyince, sultan, dövünmeye başlıyor:

“Eyvah bana! Eyvah bana! Ben aldanmışım! Az bir şeyi çok sanmışım!”

İNSANI KİRLETEN MALLAR

Haram malın hem kendisi kirli, hem de insanı kirlettiği aşikârdır. Şu hususlar da hem kendisi kirlidir, hem de insanı kirletir: Kul hakkı, haksız ve hile ile elde edilen kazanç, hakkı verilmeden elde edilen kazanç, hak sevgisini aşan mal sevgisi, aşırı mal düşkünlüğü, savurganlık, müsriflik ve kanaatsizlik, mal için Allah’tan başkasına durumunu izhar etmek ve el açmak, fakrını Allah’tan başkasına izhar etmek bunlardan bazılarıdır.

Keza zekâtı verilmeyen mal, aşırı mal sevgisinden dolayı içine düşülen dünya sevgisi, helâl da olsa Allah’ın bir rızkı olarak düşünülmeyen mal, şükre vesile olmayan ve şükredilmeyen mal da keza hem kendisi kirlidir, hem insanı kirletir.

MALIN KİRİNDEN NASIL ARINACAĞIZ?

Bu kirliliklerin tamamına karşı tek çare, başlıca arınma ameliyesi şunlardır:

1- Malı helâlinden kazanmak,

2- Helâlinden kazanılan malın zekâtını vermektir.

Helâl malın zekâtı verilirse, hakkı ödenmiş olur, böylece insan mal ile ilgili bütün kirliliklerden de temizlenmiş olur.

Bir adam Peygamber Efendimiz’e (asm):

“Ya Resulallah! Üzerimde zekâttan başka, maldan çıkarılması gereken bir hak var mıdır?” diye sorunca, Peygamber Efendimiz (asm):

“Hayır. Malda zekâttan başka hiçbir hak yoktur. Ancak nafile (kendi arzuna göre, fazladan) sadâka vermen başkadır.” buyurmuştur. 5

Bu hadis çerçevesinde diyebiliriz ki:

Zekâtı verilen helâl mal kirli mal değil, temiz maldır; sahibini kirletmez.

Dipnotlar:
1- Tevbe Sûresi: 34, 35.
2- Sözler, s. 193.

3- Sözler, s. 201.
4- Nisâ Sûresi: 77.
5- İbn-i Mâce, Zekât, 1788, 1789.